

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 533/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času v [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Claudom Trelajom, advokátom, M. R. Štefánika 30, Nové Zámky, proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/33/2019 z 10. augusta 2020, proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/117/2020 zo 14. septembra 2021 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tdo/72/2024 z 25. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 19. mája 2025 domáha, aby ústavný súd „sťažnosti vyhovel, zrušil právoplatné rozhodnutie a vec vrátil na ďalšie konanie“.
2. Ústavná sťažnosť bola pridelená prostredníctvom technických a programových prostriedkov schválených plénom ústavného súdu [§ 46 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] sudcovi spravodajcovi Miroslavovi Durišovi, ktorý je členom I. senátu ústavného súdu. Ďalšími členmi tohto senátu sú podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2025 do 31. decembra 2025 (ďalej len „rozvrh práce“) Jana Baricová a Miloš Maďar. Sudca Miloš Maďar uviedol predsedovi ústavného súdu podľa § 49 ods. 2 zákona o ústavnom súde dôvody svojho vylúčenia z danej veci a uznesením č. k. II. ÚS 450/2025-5 z 26. augusta 2025 bol vylúčený z prejednávania a rozhodovania v tejto veci. V súlade s čl. III ods. 2 písm. b) a c) rozvrhu práce, ktorý je dostupný na webovom sídle ústavného súdu, vylúčeného sudcu prvého senátu Miloša Maďara zastupuje sudca štvrtého senátu ústavného súdu Rastislav Kaššák.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom okresného súdu z 10. augusta 2020 bol sťažovateľ uznaný vinným v bode I z pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. c), ods. 3, 4 písm. a) Trestného zákona v bodoch II a III z pokračovacieho zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. c), ods. 3 písm. a) Trestného zákona a v bode IV z pokračovacieho prečinu marenia konkurzného alebo vyrovnacieho konania podľa § 242 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo ho okresný súd odsúdil na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov, pričom mu bol uložený aj zákaz činnosti vykonávať funkciu správcu konkurznej podstaty po dobu 7 rokov a taktiež uložený ochranný dohľad vo výmere 2 rokov.

4. V odvolacom konaní rozhodol krajský súd rozsudkom zo 14. septembra 2021 tak, že zrušil rozsudok okresného súdu z 10. augusta 2020 vo výroku o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a sám vo veci rozhodol tak, že sťažovateľa odsúdil na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov, pričom ostatné výroky rozsudku okresného súdu ponechal nedotknuté.

5. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. b), c), e), g) a i) Trestného poriadku, ktoré najvyšší súd uznesením z 25. februára 2025 odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v texte ústavnej sťažnosti namieta porušenie základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), pričom poukazuje na to, že 23. septembra 2019 bola okresnému súdu oznámená zaujatosť sudkyne JUDr. Evy Korbelovej, 14. októbra 2019 bola okresnému súdu oznámená zaujatosť sudcu JUDr. Jána Bobra. Títo sudcovia boli následne vylúčení z vykonávania úkonov v trestnej veci sťažovateľa.

7. Dňa 26. októbra 2019 bola okresnému súdu oznámená zaujatosť sudcu JUDr. Petra Philadelphého, o ktorého vylúčení rozhodoval 30. decembra 2019 senát v zložení JUDr. Ľubomír Bušík, PhD., JUDr. Ján Bobor a Mgr. Ján Bednár. Senát v danom zložení nemal rozhodovať, vzhľadom na vylúčenie JUDr. Jána Bobra z vykonávania úkonov v trestnej veci sťažovateľa, čím bolo porušené právo na spravodlivé súdne konanie a základné právo na súdnu ochranu a na prístup k súdu. Súd musí byť nezávislý a nestranný, čo v danom prípade nebolo naplnené, keďže vylúčený sudca nespĺňal uvedené aspekty pri rozhodovaní. V oznámení o svojej zaujatosti zo 14. októbra 2019 napriek ešte prebiehajúcemu trestnému stíhaniu uviedol, že sťažovateľ spreneveril v konkurze sumu 250 122,54 eur. Uvedeným konštatovaním „hrubo“ zasiahol do práva sťažovateľa na prezumpciu nevinu garantovanú v čl. 50 ods. 2 ústavy. Osobitný význam sa prikladá ochrane prezumpcie nevinu vo vzťahu k správaniu osôb, ktoré majú právomoc rozhodovať o trestnej zodpovednosti. O vylúčení sudcu JUDr. Petra Philadelphého rozhodoval takto sudca, ktorý bol v tom čase vylúčený z vykonávania úkonov v trestnej veci sťažovateľa a ktorý svojím hodnotiacim úsudkom porušil práva sťažovateľa vyplývajúce z princípu prezumpcie nevinu.

8. Sťažovateľ namieta porušenie práva na spravodlivý proces aj v kontexte nezákonného vykonania dôkazu – výsluchom svedkyne (sudkyne) [REDAKOVANÉ], manželky sudcu [REDAKOVANÉ]. Z rozhodnutia krajského súdu zo 14. novembra 2017 vyplýva, že svedkyňa bola zbavená mlčanlivosti iba pre účely vyšetrovania na Krajskom riaditeľstve Policajného zboru

v Banskej Bystrici (teda len pre prípravné konanie), avšak nie v konaní pred súdom. Napriek tomu bola na hlavnom pojednávaní vypočutá, pričom sa vyjadrovala ku skutočnostiam, ktoré mali zásadný vplyv na rozhodnutie vo veci. Okresný súd však nemal na jej výsluch vôbec prihliadať. Rozhodnutie súdu je teda založené na dôkazoch, ktorý nebol vykonaný zákonným spôsobom.

9. Dňa 26. augusta 2021 bola okresnému súdu (sťažovateľ mal zrejme na mysli krajský súd, pozn.) oznámená zaujatosť sudcu senátu 5To JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. Podľa čl. V rozvrhu práce krajského súdu mal v uvedenej veci zasadať senát v zložení JUDr. Mário Šulej, JUDr. Adriána Považanová a JUDr. Peter Kvietok. Z úradného záznamu vyplýva, že členka senátu JUDr. Adriána Považanová bola neprítomná z dôvodu čerpania dovolenky, preto mala byť nahradená iným členom senátu 5To. Tento postup však nebol dodržaný, keďže ju nahradil sudca JUDr. Jozef Mikluš, ktorý nebol členom senátu 5To, čím bolo porušené právo sťažovateľa na zákonného sudcu.

10. Pochybné bolo aj zloženie senátu prvostupňového súdu. V súlade s pokynom predsedu senátu z 21. mája 2019 mali byť ako prísediaci privolaní [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Z rozsudku okresného súdu z 10. augusta 2020 však vyplýva, že senát bol zložený z predsedu JUDr. Romana Reištettera a prísediacich [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Existuje teda dôvodné podozrenie, že senát rozhodoval v nesprávnom zložení. Zo spisu totiž nijako nevyplýva dôvod, pre ktorý bol namiesto [REDAKOVANÉ] prizvaný [REDAKOVANÉ]. Týmto postupom bolo porušené právo na spravodlivý súdny proces.

11. Sťažovateľ poukázal aj na novelizáciu Trestného zákonom, v ktorej dôsledku bolo konanie inak právne posúdené, pokiaľ ide o kvalifikačný moment výšky spôsobenej škody, preto malo byť v danej veci použité neskoršie prijaté miernejšie trestné právo. V tomto kontexte poukázal na čl. 49 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“; napr. vo veci Taricco, Scoppola proti Taliansku zo 17. 9. 2009, Jidic proti Rumunsku z 18. 2. 2020), podľa ktorých v Európe a na medzinárodnej úrovni sa ustálil konsenzus, že uplatňovanie trestného práva stanovujúceho miernejší trest je základnou zásadou trestného práva. ESLP tiež konštatoval, že zásada retroaktívneho uplatňovania priaznivejšieho trestného práva sa uplatňuje nielen na uplatniteľný trest, ale aj v kontexte zmeny týkajúcej sa vymedzenia trestného činu (Parmak a Bakir proti Turecku z 3. 12. 2019, bod 64).

12. Ani právoplatné odsúdenie podľa predchádzajúcej nepriaznivejšej právnej úpravy nebráni položeniu prejudiciálnej otázky k interpretácii práva Európskej únie v rámci čl. 49 ods. 1 charty a udržateľnosti takéhoto odsúdenia. Sťažovateľ tiež poukázal na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Tdo/69/2012 z 15. januára 2013 a na jeho právne vety: „I. Dovolací súd posudzuje napadnuté rozhodnutie z hľadiska súladu so zákonom účinným v čase vyhlásenia tohto rozhodnutia. Pri rozhodovaní o dovolaní napadnutej okolnosti patriacej do oblasti posudzovania trestnosti činu alebo ukladania trestu však zohľadní aj zmenu právneho stavu v čase od vyhlásenia napadnutého rozhodnutia do momentu rozhodovania dovolacieho súdu, ktorá je relevantná v súvislosti s ústavným princípom retroaktivity Trestného zákona, resp. jeho zmeny priaznivej pre páchatel'a (článok 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky a § 2 ods. 1 Trestného zákona) a dôsledkom aplikácie tohto princípu pre možné rozhodovanie v novom konaní. II. Pri opätovnom prerokovaní veci na základe príkazu dovolacieho súdu v zmysle § 388 ods. 1 Trestného poriadku sa pri posúdení trestnosti činu a ukladaní trestu použije ustanovenie v článku 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky a ustanovenie § 2 ods. 1 Trestného zákona, ktoré je jeho zákonným odrazom a ktoré v rozsahu svojej úpravy prikazuje retroaktivitu zákona priaznivú pre páchatel'a a zakazuje retroaktivitu

pre páchatel'a nepriaznivú. To platí aj v prípade, ak pri dovolacím súdom preskúmanom konaní a rozhodovaní bol porušený zákon v prospech obvineného, a to bez ohľadu na dôvod zrušenia napadnutého rozhodnutia.“ Obdobné právne závery pritom podľa sťažovateľa vyplývajú aj z uznesenia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 202/2024 z 24. apríla 2024 (bod 14).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Ústavný súd, postupujúc podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde, predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že doručená ústavná sťažnosť nespĺňa náležitosti ustanovené zákonom. Formuláciu petitu ústavnej sťažnosti v znení požiadavky, aby ústavný súd „sťažnosti vyhovel, zrušil právoplatné rozhodnutie a vec vrátil na ďalšie konanie...“, nemožno považovať za naplnenie zákonnej náležitosti návrhu na začatie konania v zmysle § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde, aby sťažovateľ uviedol, akého rozhodnutia sa domáha. Obdobne priložené plnomocenstvo, v ktorom sťažovateľ splnomocňuje právneho zástupcu, aby ho zastupoval „vo veci: ústavnej sťažnosti Ústavný súd Slovenskej republiky“, nemožno považovať za naplnenie zákonom ustanovenej náležitosti podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom preukázaného pripojeným plnomocenstvom, v ktorom sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom. Splnomocnenie na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom nemožno poňať ako generálne plnomocenstvo, ale zo zmyslu uvedeného ustanovenia je zjavné, že sa udeľuje na konkrétne konanie, teda z rozsahu splnomocnenia musí byť zrejmé, v akej konkrétnej veci sa udeľuje. Uvedený obsahový aspekt konkrétnosti (vymedzenia, v akej veci sa udeľuje) sťažovateľom predložené splnomocnenie nespĺňa, a tým ani náležitosť návrhu na začatie konania podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Uvedené nedostatky by odôvodňovali odmietnutie ústavnej sťažnosti pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

15. Na druhej strane však ústavný súd svojou rozhodovacou činnosťou nepretržite preukazuje, že sa aj v konaní o ústavnej sťažnosti usiluje o presadzovanie materiálnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľov, ktorá vyzdvihuje (v prípade, že to okolnosti prípadu umožňujú a nejde o postup priamo proti ústavnému poriadku) ochranu podstaty a zmyslu základných práv a slobôd na úkor právneho formalizmu. Ústavný sa tak zameril na preskúmanie ústavnej sťažnosti v rozsahu, v akom to vyplýva z jej odôvodnenia, t. j. v rozsahu namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5T/33/2019 z 10. augusta 2020, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5To/117/2020 zo 14. septembra 2021 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2Tdo/72/2024 z 25. februára 2025.

16. Ústavný súd sa najskôr zaoberal tým, či má právomoc preskúmať všetky napadnuté rozhodnutia. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu ústavný súd uvádza, že z čl. 127 ods. 1

ústavy vyplýva, že ústavná ochrana poskytovaná ústavným súdom je postavená na princípe subsidiarity. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu mohol sťažovateľ podať odvolanie (čo aj využil) a proti napadnutému rozsudku krajského súdu mohol sťažovateľ podať dovolanie (čo tiež využil). Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa a právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodnúť o ústavnej sťažnosti proti napadnutým rozsudkom okresného súdu a krajského súdu. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné ústavnú sťažnosť v časti proti napadnutému rozsudku okresného súdu a napadnutému rozsudku krajského súdu odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu, a preto ústavný súd posudzoval opodstatnenosť ústavnej sťažnosti len vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu.

17. Najvyšší súd k sťažovateľom uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. b) (súd rozhodol v nezákonnom zložení), písm. e) (vo veci konal alebo rozhodol sudca, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania) a písm. g) (rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom) Trestného poriadku poukázal na § 371 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. V tomto kontexte tiež odkázal aj na stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu uverejnené pod R 11/2016, v zmysle ktorého nemožno úspešne v dovolacom konaní uplatniť dovolací dôvod, vo vzťahu ku ktorému dovolateľ neuplatnil postup podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku. Ak teda sťažovateľ ako dovolateľ uplatňuje v dovolaní také okolnosti, ktoré mu boli, resp. museli byť známe už v prvostupňovom konaní alebo odvolacom súdnom konaní a neuplatnil ich najneskôr v konaní pred odvolacím súdom, tieto okolnosti nemôžu byť podkladom na splnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a) až g) Trestného poriadku.

18. K námietke nezákonného zloženia senátu krajského súdu rozhodujúceho o vylúčení sudcu JUDr. Viktora Marka, PhD., najvyšší súd poukázal na uznesenie krajského súdu sp. zn. 3Nto/11/2021 z 2. septembra 2021 o vylúčení predmetného sudcu doručené sťažovateľovi 29. septembra 2021, ktoré je momentom, keď sťažovateľ vedel o zložení senátu. Pokiaľ ide o námietku, že vo veci rozhodol sudca, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania [§ 371 ods. 1 písm. e)], o tejto skutočnosti vedel sťažovateľ najneskôr od doručenia uznesenia krajského súdu sp. zn. 4Nto/15/2019 z 30. decembra 2019, t. j. od 19. februára 2020. Obdobne pokiaľ ide o námietku, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom (výsluch sudkyne ako svedkyne bez zbavenia mlčanlivosti), táto okolnosť bola sťažovateľovi známa od 26. júna 2020, t. j. od výpovede tejto sudkyne na hlavnom pojednávaní. Uvedenú okolnosť pritom nenamietal počas konania pred okresným súdom ani v odvolaní a ani v priebehu odvolacieho konania napriek tomu, že sťažovateľ bol zastúpený obhajcom, a preto vo vzťahu k týmto námietkam nebola naplnená podmienka podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku.

19. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa o porušení prezumpcie nevinoty (vyhlásením v oznámení zaujatosti špecifikovaného sudcu), najvyšší súd uviedol, že táto námietka z hľadiska jej obsahu zasahuje do dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Predmetný sudca v oznámení uviedol, že jeho manželka bola sudkyňou v konkurze, v ktorom sťažovateľ „*spreneveril sumu 250 122,54 Eur*“, preto podala podnet na trestné stíhanie. Najvyšší súd uviedol, že vyjadrenie

sudcu nie je rozhodnutím súdu, ale iba jeho subjektívnym tvrdením o jeho možnej zaujatosti. Formulácia uvedená v oznámení zaujatosti nezakladá dôvod na vyslovenie porušenia práva na obhajobu a už vôbec nie zásadného. Je totiž zjavné, že sudca interpretoval skutočnosti, ktoré sa dozvedel o sťažovateľovi ako obvinenom od svojej manželky – konkurznej sudkyne, ktorá podala podnet orgánom činným v trestnom konaní v súlade s jej zákonnými povinnosťami, aby preverili zistenia, ku ktorým dospela pri výkone svojej funkcie. Podľa najvyššieho súdu týmto nebolo porušené právo sťažovateľa na prezumpciu neviny a ani právo na jeho obhajobu, preto nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

20. Ústavný súd nepovažuje výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Trestného poriadku (osobitne § 371 ods. 4) za arbitrárne (svojvoľné). Najvyšší súd svoje právne závery zrozumiteľne a dostatočne odôvodnil, preto jeho právne závery sú ústavne akceptovateľné. Ústavný súd tiež konštatuje, že najvyšší súd v napadnutom uznesení správne aplikoval s vecou súvisiace právne predpisy, pri ich aplikácii sa neminul s ich účelom a zmyslom. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojim vlastným (m. m. III. ÚS 154/09, IV. ÚS 85/2011). Ústavný súd nepovažuje za arbitrárny právny záver, že vyjadrenie špecifikovaného sudcu nebolo spôsobilé zasiahnuť do princípu prezumpcie neviny. Aj ústavný súd považuje za relevantné, že nešlo o vyjadrenie v kontexte rozhodovania sudcu, zvlášť nie v kontexte rozhodovania v merite (o vine a treste). Takéto vyjadrenie urobil sudca vo svojom vyhlásení o zaujatosti, v ktorom interpretoval, resp. reprodukoval skutočnosti, ktoré mu uviedla jeho manželka, ktorá bola konkurznou sudkyňou v špecifikovanom konkurze týkajúcom sa sťažovateľa ako správcu. Samotný proces meritórneho rozhodovania v trestnej veci sťažovateľa nebol týmto vyjadrením predmetného sudcu nijak dotknutý, pričom takýto vplyv (čo i len potenciálny) na proces meritórneho rozhodovania (formovanie úsudku sudcov o vine alebo nevine sťažovateľa) nevymedzil ani samotný sťažovateľ v ústavnej sťažnosti. Z tohto hľadiska je tento právny záver najvyššieho súdu ústavne akceptovateľný, keďže ho zrozumiteľne odôvodnil a nie je výsledkom svojvoľe.

21. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

22. Sťažovateľ napokon namietal, že jeho trestnej veci sa dotýka novelizácia Trestného zákona vykonaná zákonom č. 40/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení uznesenia ústavného súdu uverejneného pod č. 41/2024 Z. z. (ďalej len „trestná novela“), a to čo sa týka kvalifikačného momentu výšky škody, pričom po nadobudnutí účinnosti trestnej novely mal byť jeho skutok inak právne kvalifikovaný (priaznivejšie).

23. Vychádzajúc z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, sťažovateľ podal dovolanie 30. augusta 2024, t. j. po nadobudnutí účinnosti trestnej novely. Napriek tejto skutočnosti uvedenú námietku neuplatnil v dovolaní.

24. V tomto kontexte ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc je založená na princípe subsidiarity, ktorý zasahuje aj do argumentačnej (vecnej) časti ústavnej sťažnosti (materiálna stránka subsidiarity), z čoho vyplýva, že sťažovateľ je povinný uplatniť v konaniach predchádzajúcich ústavnej sťažnosti rovnakú argumentáciu, ako uplatňuje v návrhu na začatie

konania pred ústavným súdom, čo je logickým dôsledkom zásady sebaobmedzenia a minimalizácie zásahov ústavného súdu do činnosti iných orgánov verejnej moci. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti stabilne judikuje, že neprípúšťa námietky, ktoré sťažovateľ uplatňuje po prvýkrát až v konaní pred ním samým (napr. sp. zn. II. ÚS 382/2013, IV. ÚS 102/2019, IV. ÚS 101/2020).

25. Na uvedenom právnom závere nič nemení ani odkaz sťažovateľa na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo/69/2012, ktorý reagoval na zmenu právnej úpravy (v dôsledku nálezu ústavného súdu, pozn.), v každom prípade daná právna úprava a jej zmena sa týkala okolnosti, ktorú dovolateľ v dovolaní uplatnil. Obdobne aj v uznesení sp. zn. IV. ÚS 202/2024 v kontexte možnej zmeny právnej kvalifikácie skutku v dôsledku zmeny právnej úpravy ústavný súd uviedol, že uvedenú skutočnosť bude môcť obvinený namietat' v dovolaní. Obe tieto rozhodnutia vo svojich úvahách rešpektujú, že dovolacie konanie je ovládané obmedzeným revíznym princípom, čiže dovolací súd preskúmava len tie výroky, ktoré boli dovolaním napadnuté, a je viazaný len dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v podanom dovolaní. Dovolací súd nie je oprávnený zisťovať chyby rozhodnutia alebo konania, ktoré dovolateľ v dovolaní nevytkol (§ 384 ods. 1 a § 385 ods. 1 Trestného poriadku). Z tohto pohľadu najvyšší súd nebol povinný *ex offi*o prihliadnuť na možnosť inej právnej kvalifikácie v dôsledku zmeny právnej úpravy vykonanej trestnou novelou, ak to sám sťažovateľ ako dovolateľ v dovolaní nenamietal. Sťažovateľ síce uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, avšak namietal, že záver o prisvojení si finančných prostriedkov nevyplýva zo žiadneho dôkazu, preto jeho konanie nemalo byť kvalifikované ako sprenevera, ale ako porušovanie povinností pri správe cudzieho majetku, keďže so zverenými finančnými prostriedkami narábal v rozpore so zákonom. Obdobne namietal, že jeho konanie malo byť právne kvalifikované ako disciplinárne previnenie podľa zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a nie ako marenie konkurzného a vyrovnávacieho konania. Najvyšší súd sa pritom s týmito námietkami vysporiadal. Nezaoberal sa námietkou zmeny právnej kvalifikácie v dôsledku zmeny právnej úpravy osobitne vo vzťahu ku kvalifikačnému momentu výšky škody, keďže ju sťažovateľ neuplatnil v dovolaní. Z uvedeného dôvodu sa touto námietkou nezaoberal ani ústavný súd, keďže ju sťažovateľ uplatnil prvýkrát až v ústavnej sťažnosti. Z uvedeného dôvodu ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol pre jej neprípustnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

26. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu